

KRONIKA

Prof. RNDr. Vendelín Radzo, CSc., šesťdesiatročný

Prof. RNDr. Vendelín Radzo, CSc., profesor mineralógie a vedúci Katedry geológie a mineralógie Baníckej fakulty Vysoké školy technickej v Košiciach sa dožil 16. 7. 1989 šesťdesiatich rokov.

Jubilant sa narodil v Hruštíne, okres Dolný Kubín. Po maturite v Dolnom Kubíne sa roku 1949 zapísal na Prírodovedeckú fakultu Univerzity Komenského, ktorú ukončil v roku 1953 a nastúpil ako asistent na novozriadenu Katedru geológie a mineralógie Baníckej fakulty VŠT v Košiciach, kde pracuje doteraz. V rokoch 1959–1968 bol vedeckým pracovníkom Laboratória pre výskum nerastných surovín Baníckej fakulty, od roku 1968 pôsobil ako docent a od roku 1981 ako profesor mineralógie. Vo svojej výskumnej činnosti, dokumentovanej desiatkami vedeckých publikácií, sa zameriava na uplatňovanie fyzikálno-chemických metód mineralogického výskumu, najmä nerudných surovín. Túto otázku rozoberá aj vo svojej kandidátskej (1965) a habilitačnej dizertačnej práci (1966).

V. Radzo stál pri počiatkoch budovania Katedry geológie a mineralógie a zaslúžil sa najmä o jej vybavenie laboratórnou a prístrojovou technikou. Vychoval stovky banských a hutných inžinierov v disciplínach mineralógia, špeciálne metódy mineralogického výskumu, geochemia a i. Výrazom veľkej starostlivosti, ktorú venuje výchovno-vzdelávaciemu procesu, sú desiatky učebných textov, ktoré zostavil najmä z mineralógie a geochemie. Posledné roky zostavoval rukopis celoštátnej vysokoškolskej učebnice z mineralógie, ktorá má vyjsť v dohľadnom čase.

Bol priekopníkom výskumu surovínovej základne Slovenska najmä pre keramický priemysel. S jeho menom je

spojené objavenie ložísk bentonitu pri Finticiach, Nižnom Hrabovci a Tepličanoch a výskum ich mineralogicko-technologických vlastností. Rovnako sa zameriaval aj na pozdišovský íl, ílové a bauxitické suroviny v Košickej a Hornádskej kotline. Veľký počet jeho publikovaných prác je venovaný charakteru okolorudných hydrotermálnych premien v neovulkanitoch, či už v banskoštianicko-hodrušskom rudnom rájone alebo v zlatobanskom rudnom poli, či v Zemplínskych vrchoch. Z uvedených lokalít opisuje ako prvý celý rad ílových minerálov (illit, montmorillonit, hydromuskovit, halloyzit, kaolinit a i.), ale aj ďalšie, ako jarosit, gibbsit a i. Z Ťahanoviec prvý opisuje molybdenit, z Nižného Medzeva kobellit, z okolia Šalkovej prehnit, rýdzu meď a kuprit, zo Silice baryt a i. Týmito nálezmi sa prof. Radzo výrazne zapísal do topografickej mineralógie Slovenska. Záslužná je práca prof. Radza na poli rozvoja fyzikálno-chemických identifikačných metód najmä röntgenometrie, diferenciálno-termickej analýzy, chrometografických a spektrometrických metód.

Aktívne pracuje v mnohých odborných komisiách, je členom Medzinárodného komitétu pre mineralógiu pri ČSAV, členom komisie pre obhajobu kandidátskych dizertačných prác, školiteľom aspirantov a pod.

Spolupracovníci, žiaci a celá československá geologická odborná verejnosť vysoko oceňujú dlhoročnú obetavú prácu prof. Radza, ktorú venoval výchove mladej vysokoškolskej inteligencie, rozvoju slovenskej geológie a pri príležitosti jeho významného životného jubilea mu želajú do ďalšej tvorivej práce veľa pevného zdravia a úspechov.

Ladislav Rozložník

orea. Hľuznaté vápence v nadloží patria vrchnému oxfordu až vrchnému titónu. V sakokómovej mikrofácii sa vyskytujú mikroplanktonické zvyšky siedmich zón.

Mikroplanktón ladeckého súvrstvia patrí vrchnoberiaskej až valanginskej zóne Calpionellites. Chudobná asociácia nanofosilií pozostáva z druhov Watznaueria barnesae a Micrantholithus hoschulzi spolu s Cretarhabdus crenulatus, C. conicus, Cyclagelosphaera margereli, Ellipsagelosphaera britannica, Zeughrhabdus embergeri a z nanokónov Nannoconus bermudezi, N. globulus, N. steinmanni.

Mraznické súvrstvie obsahuje hojné nanokóny, zriedkavý mikroplanktón (Borza et al., 1987) a asociáciu nanofosilií W. barnesae—M. hoschulzi. Rádiolárie sú ojedinelé, zle zachované.

V mikroplanktónnej kalíšianskej súvrstvia prevláda Tintinnopsella carpathica, kadosíny a kolomiféry. V asociácii

vápenného nanoplanktónu pribudli formy Calcicalathina oblongata, Conusphaera mexicana, Crucicellipsus cuvillieri. Rádioláriová mikrofauna sa skladá zo zástupcov 26 taxónov, patrí zóne Mirifusus chenodes (najvyšší spodný hotevív podľa Schaafa, 1985).

Mikroplanktón lúckovského súvrstvia je pestrý, ale neobsahuje stratigraficky hodnotné formy (Michalík a Vašíček, 1987), bohaté sú i asociácie rádiolárií (38 foriem). Obsahujú hotevívské druhy Acanthocircus dicranacanthus, Obesacapsula rotunda, Cecrops septemporatus a Acanthocircus carinatus. K asociácii nanoplanktónu pribudla Braarudosphaera bigelowi, ojedinelá je Calcicalathina oblongata, Conusphaera mexicana, hojný je Micrantholithus hoschulzi a Watznaueria barnesae. Nanokóny sú tu najhojnejšie. Podľa makrofosilií patrí súvrstvie spodnému až vrchnému barému (Michalík a Vašíček, 1987).